

Sygn. akt II Ka 98/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 maja 2015 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący	SSO Teresa Zawiślak
Protokolant	sekr. sąd. Agnieszka Wierzbicka

po rozpoznaniu w dniu 20 maja 2015 r.

sprawy **M. W., G. T., A. P., M. K. i W. G.**

obwinionych o wykroczenie z art. 156 §1 kw

na skutek apelacji, wniesionych przez pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego

i obrońcę obwinionych

od wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach

z dnia 27 listopada 2014 r. sygn. akt VII W 766/13

zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy; zasądza od każdego z obwinionych: M. W., G. T., A. P., M. K. i W. G. na rzecz Skarbu Państwa po 80 zł tytułem kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze oraz zasądza od nich solidarnie na rzecz oskarżyciela posiłkowego J. G. kwotę 420 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym; zasądza od oskarżyciela posiłkowego J. G. na rzecz Skarbu Państwa 110 zł tytułem kosztów sądowych za II instancję.

Sygn. akt II Ka 98/15

UZASADNIENIE

M. W. został obwiniony o to, że:

w dniu 12 lipca 2013 roku około godz. 09:00 w miejscowości S., powiat (...) dokonał zniszczenia łąki użytkowanej przez J. G. poprzez zaoranie jej ciągnikiem rolniczym z doczepionymi pługami,

tj. o wykroczenie z art. 156 § 1 kw,

G. T. został obwiniony o to, że:

w dniu 12 lipca 2013 roku około godz. 09:00 w miejscowości S., powiat (...) dokonał zniszczenia łąki użytkowanej przez J. G. poprzez zaoranie jej ciągnikiem rolniczym z doczepionymi pługami,

tj. o wykroczenie z art. 156 § 1 kw,

A. P. został obwiniony o to, że:

w dniu 12 lipca 2013 roku około godz. 09:00 w miejscowości S., powiat (...) dokonał zniszczenia łąki użytkowanej przez J. G. poprzez zaoranie jej ciągnikiem rolniczym z doczepionymi pługami,

tj. o wykroczenie z art. 156 § 1 kw,

M. K. został obwiniony o to, że:

w dniu 12 lipca 2013 roku około godz. 09:00 w miejscowości S., powiat (...) dokonał zniszczenia łąki użytkowanej przez J. G. poprzez zaoranie jej ciągnikiem rolniczym z doczepionymi pługami,

tj. o wykroczenie z art. 156 § 1 kw,

W. G. został obwiniony o to, że:

w dniu 12 lipca 2013 roku około godz. 09:00 w miejscowości S., powiat (...) dokonał zniszczenia łąki użytkowanej przez J. G. poprzez zaoranie jej ciągnikiem rolniczym z doczepionymi pługami,

tj. o wykroczenie z art. 156 § 1 kw.

Sąd Rejonowy w Siedlcach wyrokiem z dnia 27 listopada 2014r.:

I. obwinionych M. W., G. T., A. P., M. K. i W. G. uznał za winnych dokonania zarzucanych im czynów wyczerpujących odpowiednio dyspozycję art. 156 § 1 kw i za czyny te na podstawie art. 156 § 1 kw wymierzył każdemu z obwinionych karę nagany;

II. zasądził od wszystkich obwinionych solidarnie na rzecz oskarżyciela posiłkowego J. G. kwotę 398,52 złotych, w tym kwotę 74,52 złotych podatku VAT tytułem zwrotu zastępstwa procesowego;

III. zasądził na rzecz Skarbu Państwa od wszystkich obwinionych kwoty po 100 złotych tytułem zryczałtowanych wydatków postępowania.

Apelację od powyższego wyroku wniósł obrońca obwinionych i pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego.

Obrońca obwinionych zaskarżył wyrok w całości i zarzucił mu:

I. obrazę przepisów postępowania mających wpływ na wydanie wyroku, w szczególności art. 7 kpk poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i przyjęcie, że obwinieni są winni popełnienia zarzucanych im czynów z art. 156 § 1 kw, w sytuacji, gdy ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika, że:

- obwinieni dopuścili się uszkodzenia działki nr (...) położonej w miejscowości S. gmina M. nie będącej gruntem rolnym, ani leśnym;

- obwinieni pozostają w kilkuletnim sporze z pokrzywdzonym w zakresie posiadania uszkodzonej działki nr (...) położonej w miejscowości S. gmina M.,

II. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku mający wpływ na wydanie wyroku poprzez przyjęcie, że:

- działka nr (...) położona w miejscowości S. gmina M. jest użytkowana wyłącznie przez pokrzywdzonego J. G., w sytuacji, gdy jest również użytkowana przez innych mieszkańców miejscowości S., a nadto istnieje spór o posiadanie pomiędzy pokrzywdzonym a pozostałymi mieszkańcami S., w tym obwinionymi;

- obwinieni dopuścili się zniszczenia trawy rosnącej na działce nr (...) położonej w miejscowości S.gmina M., w sytuacji, gdy obwinieni tylko uszkodzili działkę nr (...) dokonując jej symbolicznego zaorania poprzez jednorazowe przejechanie ciągnikiem z pługami,

- obwinieni dopuścili się zniszczenia trawy rosnącej na działce nr (...) położonej w miejscowości S.gmina M., w sytuacji, gdy obwinieni dopuścili się uszkodzenia przedmiotowej działki w tej jej części gdzie był ugór, rosły drzewa i krzewy;

- działka nr (...) położona w miejscowości S. gmina M. jest gruntem rolnym, podczas gdy przedmiotowa działka leży częściowo w strefie określonej symbolem (...) – na terenach dróg publicznych klasy drogi zbiorczej i częściowo w strefie określonej symbolem - (...) – na terenach zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych i zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,

III. obrazę prawa materialnego, w szczególności art. 156 § 1 kw poprzez przyjęcie, że kilkakrotnie przeoranie działki nr (...) ciągnikiem rolniczym z pługami stanowi jej zniszczenie, w sytuacji, gdy faktyczne działania obwinionych prowadziły jedynie do uszkodzenia przedmiotowej działki.

Wskazując na powyższe obrońca obwinionych wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i uniewinnienie obwinionych od zarzucanych im czynów oraz uchylenie pkt II i III zaskarżonego wyroku oraz zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz obwinionych kosztów procesu za I i II instancje wg. norm przepisanych.

Pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego zaskarżył wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze na niekorzyść obwinionych (I pkt wyroku) podnosząc zarzut rażącej niewspółmierności orzeczonej kary w stosunku do obwinionych: M. W., G. T., A. P., M. K. i W. G. w postaci nagany, poprzez nieorzeczenie kary grzywny w rozmiarze po 500 zł wobec każdego z obwinionych w sytuacji, gdy tylko taka kara będzie adekwatna do wagi popełnionych wykroczeń oraz spełni cele zapobiegawcze i wychowawcze w stosunku do obwinionych.

Podnosząc powyższy zarzut pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w części dotyczącej orzeczenia o karze i wymierzenie obwinionym kary grzywny po 500 zł wobec każdego z obwinionych oraz zasądzenie na rzecz oskarżyciela posiłkowego zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za instancję odwoławczą, według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odnosząc się do zarzutów i wniosku obrońcy obwinionych, Sąd Okręgowy uznał, iż są one zupełnie bezzasadne. Na wstępie należy podkreślić, że Sąd I instancji w prawidłowy sposób przeprowadził postępowanie karne w tej sprawie dążąc do wyjaśnienia wszystkich okoliczności tego zdarzenia, zaś stan faktyczny ustalił na podstawie całokształtu dowodów ujawnionych na rozprawie głównej.

Przede wszystkim nie można się zgodzić z wywodami apelującego, że Sąd I instancji dopuścił się obrazy art. 7 kpk. W tym miejscu na marginesie należy zauważyć, że apelujący ten winien również wskazać przepis art. 8 kpw, bowiem postępowanie dotyczy wykroczenia. Jak wynika z pisemnych motywów zaskarżonego wyroku, Sąd Rejonowy w wyjątkowy wnikliwy sposób analizował wszystkie zebrane dowody wskazując, którym z nich dał wiarę i dlaczego, a którym tego przymiotu odmówił i z jakich powodów. Argumenty dotyczące tej oceny Sąd Odwoławczy w pełni podziela i akceptuje. Ponowne przytaczanie tych samych argumentów nie jest więc konieczne i miałyby się z celem.

Sąd Okręgowy nie podzielił w szczególności zarzutu, iż Sąd I instancji niezasadnie przyjął, iż obwinieni dopuścili się wykroczenia z art. 156 § 1 kw w sytuacji, gdy działka nr (...) zdaniem obrońcy, nie jest gruntem rolnym ani leśnym, zaś obwinieni pozostają w kilkuletnim sporze z pokrzywdzonym w zakresie posiadania tej działki. Jak wynika z akt sprawy, zwłaszcza z Wypisu z rejestru gruntów (k.143) działka nr (...) stanowi grunty orne RIIIB oraz RIVb o ogólnej powierzchni 0,44 ha. Tak więc twierdzenie, że nie jest to grunt rolny (orny) jest nieprawdziwe. Faktem jest, że między J. G., a mieszkańcami wsi S. istnieje konflikt związany z użytkowaniem tej działki, bowiem J. G. od kilku lat jest jej posiadaczem, płaci podatki i utrzymuje tę działkę w kulturze rolnej, zaś mieszkańcy wsi S. starają się o przyznanie

tej działki dla mieszkańców wsi na cele ogólnospołeczne. Sam fakt konfliktu bez jego prawnego, ostatecznego rozstrzygnięcia, nie może usprawiedliwiać działania obwinionych, którzy samowolnie zaorali trawę rosnącą na tej działce. Podobnie, w ocenie Sądu Okręgowego nie ma znaczenia fakt, kiedy ta trawa i przez kogo była zasiana, ważne natomiast jest utrzymywanie tej trawy w kulturze rolnej przez J. G., który płacąc podatki za użytkowanie tej działki niewątpliwie miał prawo czerpać z niej korzyści. Skoro więc obwinieni bez zgody J. G. zniszczyli tę trawę, to nie budzi wątpliwości fakt, że takim swoim działaniem wyczerpali dyspozycję art. 156 § 1 kw. Przedmiotem ochrony tego przepisu jest bowiem prawidłowy stan zasiewów, sadzonek lub traw właściciela lub samoistnego posiadacza gruntu rolnego, zaś czynność sprawcy tego wykroczenia polega na niszczeniu sadzonek, zasiewów lub traw na gruncie rolnym nienależącym do sprawcy. Zatem w sytuacji, gdy obwinieni przeorali trawę na przedmiotowej działce, która nie była ani ich własnością, ani nie była w ich samoistnym posiadaniu niszcząc ją, to popełnili wykroczenie z art. 156 § 1 kw. Bez znaczenia jest też, czy zaorali całą trawę, czy też w taki sposób, że skiby były oddzielone jedna od drugiej o kilkadziesiąt centymetrów. Takie zaoranie działki niewątpliwie uniemożliwiało jej posiadaczowi skoszenie tej trawy i zebranie siana. Nie ma również znaczenia, czy trawa ta była posiana przez użytkownika działki, czy też stanowiła tak zwaną „samosiejkę” ważne było natomiast, że była przez użytkownika nawożona i koszona.

W ocenie Sądu Odwoławczego oczywiście bezzasadny jest również zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, a polegający na ustaleniu przez Sąd, że przedmiotowa działka była użytkowana wyłącznie przez J. G., zaś na działce był tylko ugór, a nadto że leży ona częściowo w strefie określonej symbolem KD2 na terenach dróg publicznych. Jak stwierdzono wyżej, nie budzi wątpliwości Sądu Okręgowego fakt, że działka nr (...) w S. była gruntem rolnym, na którym rosła trawa zaś od kilku lat posiadaczem i użytkownikiem tej działki był J. G.. faktów tych nie kwestionowali nawet obwinieni. W ocenie Sądu II instancji nie ma też znaczenia, czy drugi współwłaściciel tej działki wyrażał zgodę na samodzielne użytkowanie jej przez J. G. w sytuacji, gdy A. K. wyraził zgodę na użytkowanie tej działki przez J. G. i na tej podstawie zobowiązano tego ostatniego do płacenia podatków w zamian za użytkowanie tej działki, natomiast inni ewentualnie współwłaściciele tej nieruchomości nie uregulowali stanu prawnego działki w odmienny sposób. Skoro więc obwinieni zniszczyli trawę na działce użytkowanej przez J. G. uniemożliwiając mu zbiór tej trawy, to również bez znaczenia jest fakt, czy działka ta w dokumentach administracyjnych została zakwalifikowana jako leżąca w strefie określonej symbolem(...), zwłaszcza w sytuacji, gdy cała ta działka w innych dokumentach (Krajowym Rejestrze Gruntów) została zakwalifikowana jako grunty orne i na dzień popełnienia tego wykroczenia stanowiła takie właśnie grunty, których samoistnym posiadaczem był J. G..

W świetle powyższego, Sąd Okręgowy nie dopatrywał się zasadności, któregośkolwiek z postawionych w tej apelacji zarzutów i tym samym brak było podstaw do zmiany zaskarżonego wyroku w zakresie winy tych obwinionych.

Zdaniem Sądu Odwoławczego obwinieni oraz sołtys wsi S. chcąc zmienić stan posiadania tej działki winni przede wszystkim doprowadzić do uregulowania jej stanu własności, choćby poprzez porozumienie się ze spadkobiercami bądź innymi współwłaścicielami tej działki celem uregulowania stanu własności przez w/w, a następnie nabycia od nich tej działki w formie kupna sprzedaży, darowizny bądź innych umów.

Odnosząc się w dalszej kolejności do apelacji pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego stwierdzić należy, iż tak jak nie budzi bowiem żadnych wątpliwości wina obwinionych w zakresie zarzucanych im czynów, tak również z pełną aprobatą Sądu Odwoławczego spotkało się rozstrzygnięcie Sądu I instancji w zakresie orzeczonych wobec obwinionych kar. Orzeczone względem obwinionych kary nagany, nie noszą cech rażącej surowości, ani łagodności, a tylko w takiej sytuacji jej wymiar mógłby zostać przez Sąd Odwoławczy skorygowany. Rażąca niewspółmierność kary zachodzi bowiem wtedy, gdy suma zastosowanych kar zarówno zasadniczych, jak i dodatkowych wymierzonych za przypisane oskarżonemu przestępstwo nie uwzględnia należyście stopnia społecznego niebezpieczeństwa tego czynu oraz nie realizuje w wystarczającej mierze celów kary w zakresie społecznego oddziaływania z jednoczesnym uwzględnieniem celów zapobiegawczych i wychowawczych, jakie ma ona osiągnąć w stosunku do skazanego (wyrok SN z 10.07.1974 r., V KRN 60/74, OSNKW 1974, z. 11, poz. 213). W ocenie Sądu Odwoławczego, oceniając wymiar kary dokonany przez Sąd I instancji, przez pryzmat wymogów płynących z art. 53 kk, z sytuacją taką w niniejszej sprawie nie mamy do czynienia, co czyni chybionym zarzut pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego w tym zakresie. Nadto orzeczone względem obwinionych kary uwzględniają wysoki stopień społecznej szkodliwości czynów, jakich

się dopuścili. Zdaniem Sądu Okręgowego, wymierzone w ten sposób kary czynią zadość społecznemu poczuciu sprawiedliwości, dowodząc braku bezkarności dla tego typu zachowań, będąc przy tym współmiernymi do wysokiego stopnia zawinienia obwinionych i wystarczającymi do tego, by podziały na nich powstrzymująco oraz uświadomiły im nieuchronność poniesienia odpowiedzialności za naruszenie porządku prawnego. W ocenie Sądu Okręgowego winne spełnić również swoje zadanie w zakresie prewencji ogólnej, co do poszanowania prawa i kształtowania pozytywnych postaw. Obwinieni dokonując zniszczenia działki użytkowanej przez J. G. działali wprawdzie z pełną premedytacją i w określonym celu, jednakże swoim zachowaniem wyrażali oni opinię, mniej lub bardziej trafną, całej lokalnej społeczności, a ich zachowanie miało na celu poprawę czy też urozmaicenie sytuacji tejże miejscowości w zakresie dla rozwoju i wychowania dzieci i młodzieży. Działali oni wprawdzie niejako w szeroko pojętym interesie społecznym miejscowości, w której zamieszkują, co nie umniejsza jednak faktu, iż w ten sposób działać nie powinni, za co zostali ukarani.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 437 § 1 kpk w zw. z art. 109 § 2 kpw orzekł, jak w wyroku.

Sąd Okręgowy na podstawie § 14 ust. 2 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2002r., nr 163, poz. 1348), zasądził od obwinionych solidarnie kwotę 420 zł tytułem zwrotu poniesionych przez J. G. kosztów ustanowienia pełnomocnika z wyboru w postępowaniu odwoławczym. O kosztach sądowych za postępowanie odwoławcze, Sąd orzekł na podstawie art. 636 § 1 kpk i art. 8 ustawy o opłatach w sprawach karnych z dnia 23 czerwca 1973 r. (Dz.U. Nr 49, poz. 223 z 83r. z późn. zm.), obciążając nimi obwinionych w kwotach po 80 zł oraz oskarżyciela posiłkowego w kwocie 110 zł.